

وەزارەتى رۆشنېرى
زنجىرە كىيىمى مەنداڭان

خۇنچەى بەھاراڭ

(شىعر بۇ مەنداڭان)

نووسىنى:

مەھمەد دارىاس

خواهنى ئىمتىاز: سامى شۇرىش
سەرنووسەر: نىيان ئەحمدەد

ناوى كتىب: خونچەسى بەهاران

زنجىرەي كتىب: ٩

نووسىنى: مەممەد دارىاس

دەرىھىنانى ھونەرى: ئاسق خالىد

وينەكىش: پەخشان گەللى

پىتچىنەن: مىدىا خالىد

سەرپەرشتىيارى چاپ: عەبدولقادر عەلى مەردان

زمارە سپاردن: (٢٧٢) بۆ سالى ٢٠٠٦

چاپ: يەكەم - ٢٠٠٦

چاپخانەي وەزارەتى كشتوكال

تىرازى: ١٠٠ دانە

نرخى: ٥٠٠ دینارە

پیشکەشە بە:

- * هەموو مندالە چاوگەشە کانى كوردىستان.
- * هەموو مروقىيىكى هەست ناسك و بەھەلۋىست.
- * بەو كەسانەى كە شعرو ووشەى كورديان لە پىرۆزە.
- * جىهانى پاك و بىگەردى هەموو مندالانى سەر زەھۇرى.
- * پەپوولە و گول و مندال و كۆتر.

محمد دارىاس

بەرایی

ئەدەبى منداڭ: گەرچى پىيم وانىيە تا ئىستاش لەنیو خۆمان شانازىيەك ھەبىت
بەئەدەبەكەيان..

مۇرى كورد بەدرىڭايى مېڭۈۋىيەكى دوورو درىڭ بىن بەش بۇوبىت لەخودو كەسايەتى
خۆشى، تابە ماۋە مۇرىيەكەن دەگا، ئەى ئەدەبى منداڭ، يان ئەدەبى ژن دەبىن چى
بىن؟!

لەيدەك بەستىنى ژن و منداڭ جىنپۇدان نىيە پېيان، بەقەد ئەوەي ھەلکىشان و
پېشىل بۇونى ماۋە كانىانە..

ئىيەمى جەنجال و ئالقۇز، سايكۈلۈژىيا ويران، شىۋاوى داب و نەرىت و كەلتۈرى
رۇزىھەلاتى، ئاخۇر چەندىيەك دەتوانىن بەتكىنیك و فانتازيا يەكى ستاتىكاي رەقح
سوکىلەوە، دەلاقەيدەك، يان لەپەنجەردەكى جىهانە پاك و بىن خەوشەكەي مندالان
سەرخواركەينەوە!

ئاخۇر ئىيە لەخەم و خەيالى مندالان گەورەتىرين تا بەتنىا ئەدەبەكەمان
مۆژىيارى(نصائح) بىت!

منداڭ سحرىيەكى بۇونەوەرەو تەلىيىسى ئەم سىحرەش نەلەدەستى سايكۈلۈژىيە،
نەبەيدەك ئاراستەش پەروەرددەو كرانەوەي نەھىيەكەنلى، بەھەرە توناناكانى، غەریزەو
ئارەزوەكەنلى، رەوشت و مىزاجەكەنلى ... تە كۆنترۆل و دەستەمۆ دەكىرىن، پىيم وايە
ئەو كاتە ئەدەبى، يان ھونەرى مندالان بەھايەكى دەبىت، كە مندالان گوزارشت
لەناخىيەكى مندالانەو مىزاجە چەتون و ئەنانيەت شىتايەتىكەنلى، وانە بەھەممو ئەو
منداڭيەتىيە كە گەورە رەتى دەكتەوە.. تو لەھۇيە ئىقايىك نۆتەيدەك بۆھەممو
ئاوازە نەشازەكەنلى منداڭ بنوسىتەوە، ناڭرى ئەو دەبو ھونەر ھەمېشە پەروەرددەو رىش
سپىيەتى منداڭ بىت.. لەكتىيەكەنلى ئىيە خۆمان تا ئىستاش فەلسەفەيەكى

شیتواویشمان نیه بۆ رهوتی ژیانی خۆمان.. يان ئیمە خۆمان پەروەردەیەکی سەقەتى روژگاریکى سەقەتین، دەشمانەوئى سالارو سەرەودرى مندالان بین، بەلام بەچ چەکیتى مەعریفى و سایکۆلۆژى.. تد ئەمانە گەلیک پرسیار دەرورۇزىن.. بەلام ئیمە پیمان وايە ھیندە گەورەين و پرسیارەكانىش مندال بۇونەتەوە، ئىدى پرسیارەكانى مندالانىش ھەر مەپرسە!! پیتم وايە شاعيران و ھونەرمەندان لەكارى مندالان يەك حەقىقەت ھەيە كە ئەگەر ئیمانى پىن بھىن! ئەويش: مندال راستە بەجەستە مندالە، بەلام گەر پیمان وابى ئىدى بەواتە باودەكەيشى كە مندال مندالە.. سەر لەبەرى تىگەيشتنمان و بەرەنجامەكانىش سەقەت.. ئیمە بۆ ئەوهى خۆمان گەورەكەين ئەبىن خۆمان بەبەزنى بەرزى مندالەوە هەلبواسىن، بەگەورەبى مندال خۆمان منال بەينەوە!

بەھەر حال بۆ من لىرە جىڭاى هىچ نابىتەوە، تەنبا ئەوە نەبىت بلېم:
ئەو ھەولانە بۆ گۈزارشت لەمندال دەدرىن چ بەناوى ئەدەب ، يان ھونەر ھەولى پىرۆزىن ھەقە پىشىوانىيانلى بىكى و گەشەيان پىن بىرى، ئەم كۆمەلە شىعرەدى ھاوارپى خۆشەوېستم مامۇستا (محەممەد دارىاس) يىش بەدەرنىيە لەھەموو ئەو خشتانەي كە كۆشكى جوانى و خەيال لەناخى زارۆكەندا دەنەخشىتىن.

دەست خۆشى لەھاوارپىم لەم ھەولەو چەندىن ھەولى پىشتىريشى.

مدىك ڙالى

٢٠٠٤/٤/١٠

هەلەبجە

هیواو ئامانچ و لەنجە
لەنیۆ جیهاندا دیارە
نامرۆقى بەد رەفتار
پینچ هەزارى لىنى كوشتىن
ھەرگىز ناچى لەبىرمان
پوو پەش و شەرمەزارە
بۆ كوردىش ما سەرىيەرزى

مندالانى هەلەبجە
كارەساتى ئەم شارە
بەعسى پىسى تاوانبار
زەھرى بەسەردارشتن
لاى پاشا و گەداو ميرمان
دوزمن لەئاست ئەم كارە
لەئەنجام دوزمن بەزى

خونچەی بەھاران

٦

پهپوله

ئەی پەپولەی بآل نەخشین
میوانى گولى رەنگىن

ھەرچەندە کە بچووکى
رازاوەو ئىسک سوکى

گيandaritki بىگەردى
سەيرت دەكەم بەوردى

زۆر پاک و ناسك و جوانى
خوشەويىستى ھەموانى

خونچەي بەهاران

۸

بى زيانى رەنگاو رەنگى
مات و كپ و بى دەنگى

رايەخت پەرەي گولە
مالەكت گەلا و چلە

خۆزگە گيandaran وەك تۆ
نەرم و نيان بن لەسەر خۆ

٢٠٠١/٤/٥

خویندن

مندالم پاک و ژیرم
روونه سه رچاوهی بیرم
کارم ههربه زانینه
زانین سه رچاوهی ژینه
خویندن چرای ریگایه
به نرخه ئەم سه رمايە
بە پیه ویس تى دەزانم
خزمەتى نیشتىمانم
بۆ به دەبى هۆشیار بى
بۆ گەلی خۆم بە کار بى
دەخوینم تا دەتوانم
ئەركىيە و لە سەر شانم

خونجهی بههاران

خانه ملی کتاب و اسناد ایران

" "

به رخه که م

له گه ل ژینم هاوبه شه
ئینجا جوان ددیس رمه وه
تینوی بى ئاوی دده ده
سه يرم ده کا به وشتى
زور جوان به خيوي ده که م
به باعه باع ديتىه دوم
بوي کپریوم با پيیره

به رخه که م پنهانگى ره شه
ده يش قم و ده يبرم وه
برسى بى گي اي پي دده ده
كه ده ست دينم به پشتى
ئاگام لييىه هه مو و ده
ده مناسى و دى به ره و روم
به رخه که م جوان و زيره

خونجه‌ی به هاران

۱۲

۲۰۰ ۳-۱۲-۲۸

لە ئىمماڭ (۹۳) ئى گۇزارى ھەنگ بلاوكراوەتموە.

ئۆپەریت

پەپولە

من پەپولەم زۆر جوانم
لەلای ئىيەوە مىيەوانم
سەيرم كەن رەنگاو رەنگم
ھىمن و مات و بىدەنگم
رایەخم پەرەي گولە
مالەكەم گەلا و چىلە

خونجهى بەهاران

ھەنگ

١٤

گىزە گىز مىش ھەنگۈينم
كارە سەرچاوهى ژىئىم
بەرھەمەكەم ھەنگۈينه
تامى خوش و شىرىئىنە
كارم زۆرە و خۇم چوکم
گىاندارىتكى روچ سووکم

کوتیر

من کوٽرم دهخوینم
به نه رمی ده تاندوینم
خوم که هیمای ئاشتیمه
سەرچاوهی ئازادیمه
نه رم و نیان و جوانم
خوشەویستی هەموانم

مندال

من مندالم هوشیارم
بەرز و جوانه رهفتارم
کوٽش دەکەم دەخوینم
داری زانین ئەپویننم
ھەربىزی ئاشتى و برايى
خوشە ژىنى تەبايى
ھەر چوار پىكەوە (پەپولە،
ھەنگ، کوٽر، مندال)
واتە ئىيىمە ھەر چوارمان
پېك و دروستە كارمان
ھەربىزى سەروشتى جوان
ھەر ھە زىندهگى و ژيان
ھە روھا زانست و كار
لەگەل مەرۇقى هوشىيار

مندان

من تازه خونچەی باخى بەھارم
پەپولەی جوانى ناو مىر غوزارم
دلپاک و بى گەرد چەشنى ئاويئنە
دەرونم ئىجگار پاک و خاۋىئنە
گول و رېواسى شاخى كۆپستانم
لەلای وەنەوشەو نىرگز مىوانم
من ھاۋپىي ئاشتى و براى راستىمە
دۆستى ئازادى و لاي سەرپەستىمە
ئەمپۇقۇتابىم لەسەرەتايى
شانازى دەكەم بى لەخۆبایى
ھىسواد ئاواتى دوا رۆزى گەلم
ئاسىۋى رووناكى تازەي دەم كەلم

خونچەی بەھاران

١٨

١٩٧٨/٥/٨

گفتوجو

بکهین هنهندی گفتوجو
هاورپی باشین من و تو
ههربیزی مندالی ژیر
ههرگیز ناکهین شهره جون
میوه بهبهرهم دینین
يا ماموستاو ئەندازیار
مالی منه و هی توشه
رەندی زیرهکی پوله
ههرگیز ناکەم تەقەتەق
ههربیزی بابەو دایه
منیش گولت بۆ دینم
بەسەر بەستى و ئازادى
تىدەكۆشىن بى وچان

دهودە هاوارپی سەركو
دەنکى گەنم و دەنکى جو
يەك هەتارو دوو هەنجىر
پىرۆزە دارى زەيتون
درەخت و گول دەپوئىن
حەز دەكەم بىمە نۆزدار
قوتابخانە زۆر خوشە
دوو كېشكەو سى پىشولە
سى شەھىن و چوار لەق لەق
قسەم وەكەم گول وايه
كۆششى دەكەم دەخويىن
ئىتىر بىشىن بەشادى
بۆ خزمەتى نىشتىمان

خونجهی بههاران

٢٠

٢٠٠١/٣/١١

لە ژمارە(٨)ى دنياى مندالان
پاشكتۇرى كوردستان بلاوكراوهتموە

خونجه‌ی بههاران

۲۱

باری کچان

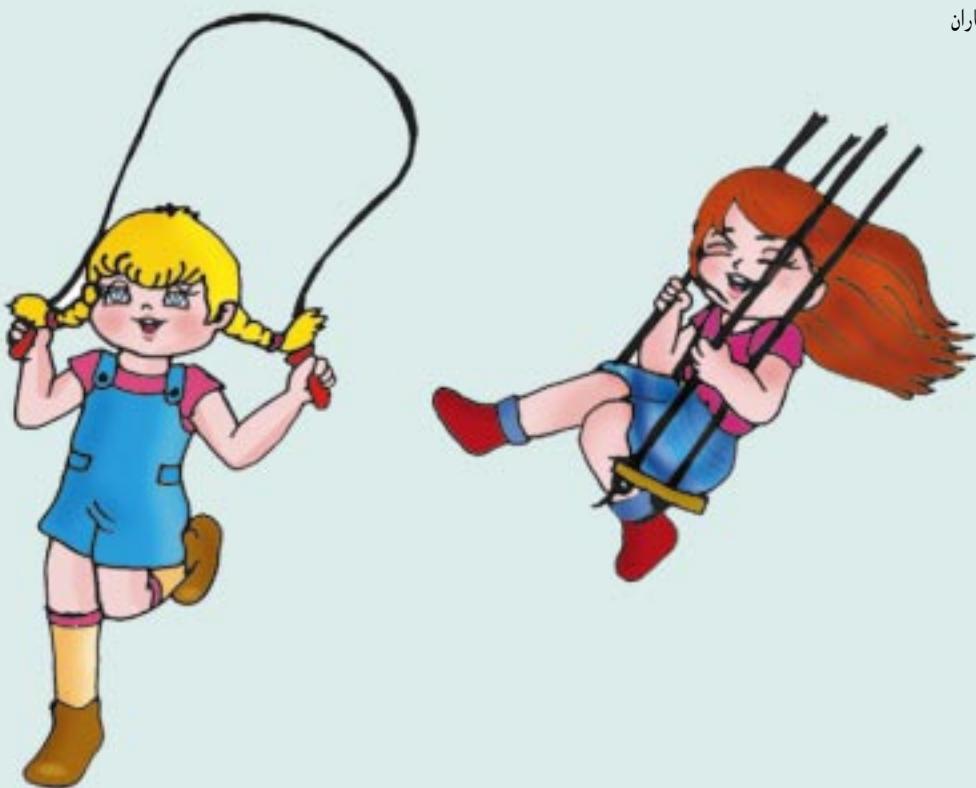
دەچم بۇ ناو جەۋلانە
پشت لەزىنى تال دەكەم
لەگەل خوشكە پەخشانى
ھەموو كىيىشىك دەيزانى
لەبەر دەركى كەۋلانى
لەگەل سروھو سەيرانى

چەند خۆشە ئەو كاتانە
دادەنېشىم پال دەكەم
دەكەم وازى پەتاني
ياخۆ يارى شىشانى
پىئنج بەرد و كەو مۆربىانى
خۆشە گەممە حۆجانى

خونجهى بەهاران

٢٢

يا بوک——ه به باراني
جوينى بهم و بهو بدا
ههلبهت دلمان ليى دىشى
پىكى ناكەين بهەر حال
زمان شىرىن بى درق
پوشتى به رزى تىا بى

خانى چكولەو بوکانى
كەسى لهناو گەمەدا
قرىشى يەكى پاكيشى
بىعاز بىت و بهد فەسال
ھيئمن.. زىرو لهسەر خۆ
دەبى يارى ئەو هابى

له ژماره (٢٠) دنیای مندالان پاشكتوى
كوردستان ژماره (٣٨٣) بلاوكراوه تەوه

١٩٩٠ / ٣ / ٥

خونجهى بهاران

٤٣

سکاڻيئه

شـهـختـهـ وـ بـهـفـرـ وـ بـارـانـهـ
خـهـمـىـ زـقـرـ زـقـرـ لـيـدـهـ خـوـمـ
نـابـىـ دـهـسـتـىـ بـوـ بـهـرـمـ
عـهـمـارـىـ دـهـخـلـ وـ دـانـهـ
رـوـتـ وـ قـوـتـ وـ بـيـزـارـمـ
رـثـيـانـىـ وـهـكـ ئـيـمـمـهـ تـالـهـ
بـهـشـىـ گـرـيـانـ وـ شـينـهـ؟

سـهـرـمـامـهـ ئـهـمـ زـسـتـانـهـ
كـهـچـىـ دـهـرـيـاـيـ نـهـوـتـىـ خـوـمـ
دـاـگـيـرـ كـراـوـهـ بـىـ شـهـرـمـ
وـلـاـتـمـ گـشتـ سـامـانـهـ
كـهـچـىـ بـرـسـىـ وـ هـمـزارـمـ
ئـاخـوـئـهـوـهـيـ مـنـدـالـهـ
لـهـسـهـرـ رـپـوـوـيـ ئـهـمـ زـهـمـيـنـهـ

خـونـجـهـيـ بـهـهـارـانـ

٢٤

١٩٩٢/١/٢٠

ولاته کەم

جىيى باوو باپىرانه
بەشاخ و دۆل و هەردى
ئاوى تافگەمى سازگارى
تابلىۋەتكە بىن وىنە
پەزو باخ و بىستانى
چەشنى باخى بەھەشتە
ولاتەكەم زۆر جوانە
ھەر خۇش بىت دارو بەردى
جوڭەو كانى و پوبارى
رازاوە دلپەتىنە
دارستانى كۈستانى
جيڭگاي سەيران و گەشتە

خۇنجەى بەھاران

۱۹۸۲/۹/۲

۲۶

لە رۆزى نامىدى ھاركاري ژمارە(۱۳۵۱) بىلاوكرادە تەۋە.

خوبی‌های بهاران

۲۷

زانه

زيرهک بورو کاكه زانا
له خويندن دا به توانا
هه موو سالى يه كه م بورو
زور ئاسووده و بى خەم بورو
له دواي ئەزمۇن گشت سالى
سەر بە رز بورو لە مالى
خەلاتى پىتدار بورو
بۇ ھەموو كەس برا بورو
شانازى بورو بۇ باوكى
بۇ براو خوشك و دايىكى
لە ئەنجام بۇ به نۆزىدار
روناكى به خشى به شار

خونجهى بەهاران

٢٨

٢٠٠١/٢/٢٥

لە ئەنجام (١٣) ئى دنياي مندالان - پاشكىزى كوردستان ئۇمارە (٣٦٩) بلاو كراوه تەوه

هاواریک

روت و برسی و بى نانين
دل به خـم و بهـزانين
تـیدهـگـهـین و دـهـزانـين
نـیـماـنهـوـپـهـرـیـشـانـين
گـهـرـپـاـبـکـهـینـنـاتـوانـين
نـهـخـوـشـ وـبـىـدـهـرـمـانـين
ئـیـمـهـ کـهـ هـاـوـرـیـتـانـين
هـهـژـارـوـ بـهـسـتـهـزـمانـين
بـىـ دـلـ وـ سـهـرـوـ گـیـانـين
تـهـمـایـ يـارـمـهـتـیـتـانـين

منـدـالـىـ کـورـدـسـتـانـين
لـهـچـاوـ منـدـالـىـ دونـيـاـ
هـهـنـاسـهـ سـارـديـنـ ئـیـمـهـ
کـهـرـستـهـیـ خـوـینـدنـ،ـ يـارـىـ
نـابـوتـ وـ زـهـرـدـ وـ لـاـواـزـ
بـىـ مـرـادـيـنـ لـهـمـ جـيـهـانـهـ
ئـهـیـ منـدـالـانـیـ جـيـهـانـ
چـاـکـ بـزـانـنـ ئـیـمـهـیـ کـورـدـ
کـوـتـرـوـکـهـیـ سـهـرـپـرـوـاـيـنـ
هاـوارـمـانـ کـرـدـهـ ئـیـسوـهـ

خونجهی بههاران

۳۰

مهکتب

بۆ مەکتب وادیمەوە

بەخویندن دا دیمەوە

دیمەوە لای هاوار پیان
دل خوش دەبەوە پیان

وەرزش... سرودو نیگار

پەیرەو دەکەین وەکو پار

پیزى مامۆستا دەگرین
نەرەی زۆر باش وەردەگرین

خونجهی بەهاران

٣٣

بیگومان قوتابخانە

مالی هەرمومانە

بۆیە دەبى بە چاکى
رایبگرین زۆر بە پاکى

وەرزى مەکتب زۆر خوشە

خویندن سەرچاوهی ھوشە

٢٠٠١/٩/١٠

لەدبایە مەندالان ژمارە ١٦٠ (پاشکۆزى کوردستان ئۆكتۆبرى ٣ - ٢٠٠٣) - بلاوکراوهەتەوە.

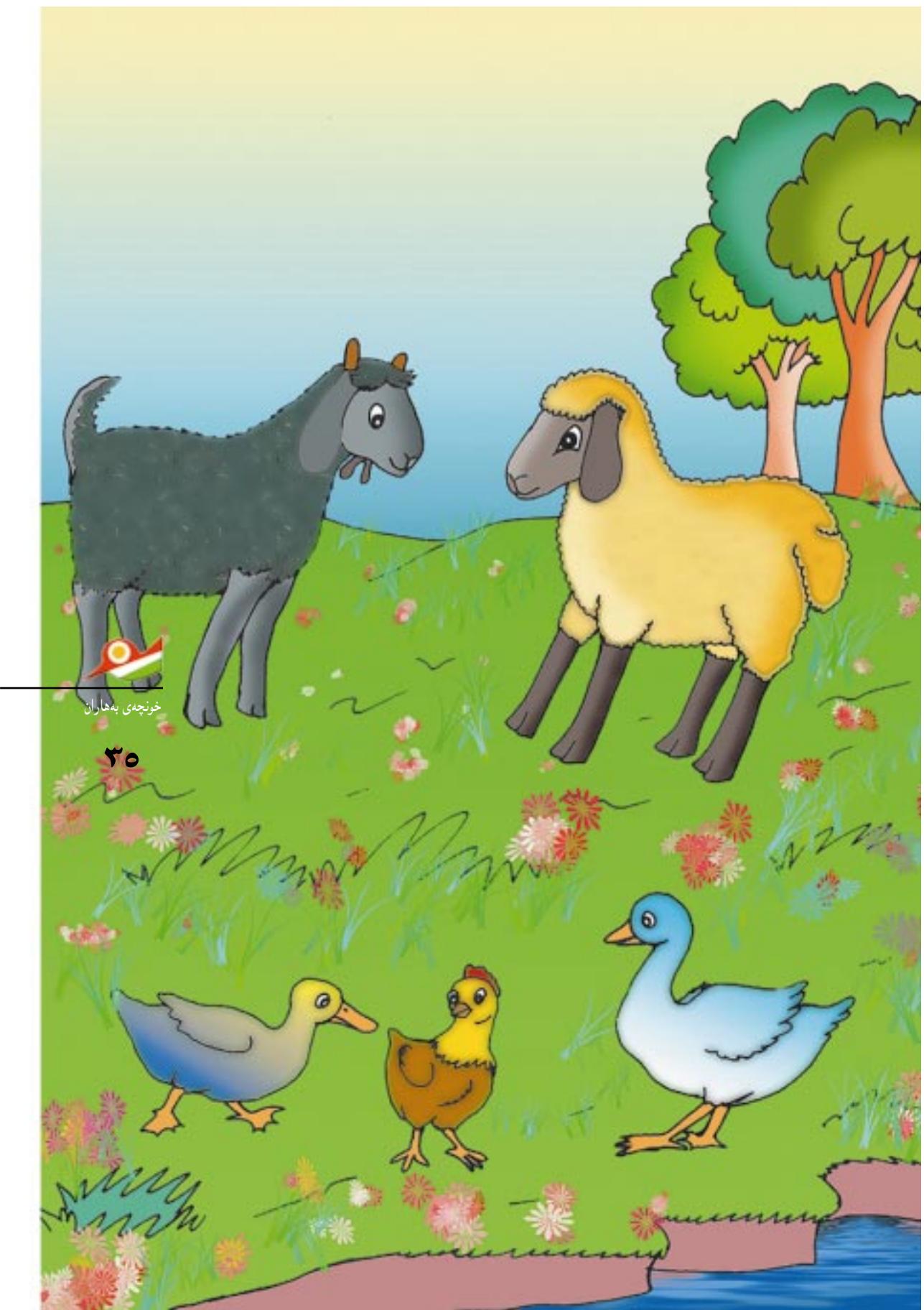
سۇودى گيandاران

بەرھەمیان ھەمە جۆرە	گيandاران سۇديان زۆرە
خورى و موى وەكولۇكە	بىز و گىسىك و مەرپۈكە
رۇن و ژاڭى و پەنیرى	بەرھەمى ماست و شىيرى
دەكىرى بەجاجىم و بەرە	خورى و موى بىز و مەرپە
بۇ چۆغە و گۆربە و دوگرد	دەيپەن زۆر جوان و ورد
خۆشە ھېلىكەي بەكۆللاۋى	مەريشكە و قاز و مراوى
گۆشتى خۆش و زەرىفە	کوركەكەي بۇ بالىفە

خونچەي بەھاران

٣٤

نەريتى ناو خېزان

لەناو خېزان هەمۇو كات
دېيم و دەچم بەبى دەنگ
خۆم ون ناكەم كاتى جەم
بەيانى جل دەگ—قۇرم
گەر ناردىمىان بۆ كارى
بانگم بکەن بۆگەرماء
يا بېھن بۆ لای سەرتاش
بۆگشت كارى ئامادم
ئەو كاتەي كەميowan هات
يا خويىندن و ئەركى مال
دەبى مندال ئەو ها بى

لەبى بەزم و كارەسات
ورياو چاپوک و چەلەنگ
نانى دەخۇم بەبى خەم
رەست و چەپم دەنۋۇرم
بەسەر چاوم گشت جارى
خېرا دەلىم بەسەر چاو
كىرده وەكى جوان و باش
لەدابى خەم لانا دەم
غارنادەمە مىوه جات
پشت گوئى ناخەم بەھەر حال
خەلاتى پى رەوا بى

خونچەي بەھاران

٣٦

خبرنگاهی به هاران

۳۷

ئاشتى

توب و فرۇڭىمى بەدەپ
بۆ بەكار بى تاڭەنگى؟
لاشەي گەنجان بىيىژن
خزمەتى چىدەك چەك
نەكەن دەستم بەدامان
تا بىزىن بەتەبايى
بەسەربەستى و ئازادى
مايهى خۆشى زەمینە

خۆشە ئاشتى دوور لەشەپ
گوللە و ھاودەن و سونگى
خەوتى مەرۆق بېرىژن
شەستىر و دۆشكە و موشەك
شەپ جەنگى بى ئامان
خۆشە ئاشتى و برايى
بىزىن بەخۆشى و شادى
ئاشتى ھەۋىنى ژىنە

خۇنجەي بەھاران

٣٨

خوبی به هاران

۳۹

ئامۆزگارى

ئىسىك سوک و وردىلە
خويىندن خوش و ئاسانە
زۇر جوان ئاولى دەنەوە
ورىا و زىير و چالاک بن
دارى زانىن بىرپویىن
پوناكايى جىهانن
ھېمن بن وەكۈھەنگ بن
دەست و چاوتان پاک بشۇن
رەگى سىستى ھەللىكەنن
بىكىشىن وينەي نازدار
ئىسىك سوک و باڭ نەخشىن
مندالانى خنجىيلە
وەرن بۆ قۇتابخانە
كاتى كە دەپەرنەوە
ھەرددەم خاۋىن و پاک بن
كۆشش بىكەن بخويىن
ئىّوه ھىواي ژيانن
كاتى خويىندن بىت دەنگ بن
بەرلەوهى كە نان بخۇن
يارى بىكەن پىيكتەنن
لەوانەي نەخش و نىگار
ئىّوهن پەپولەي رەنگىن

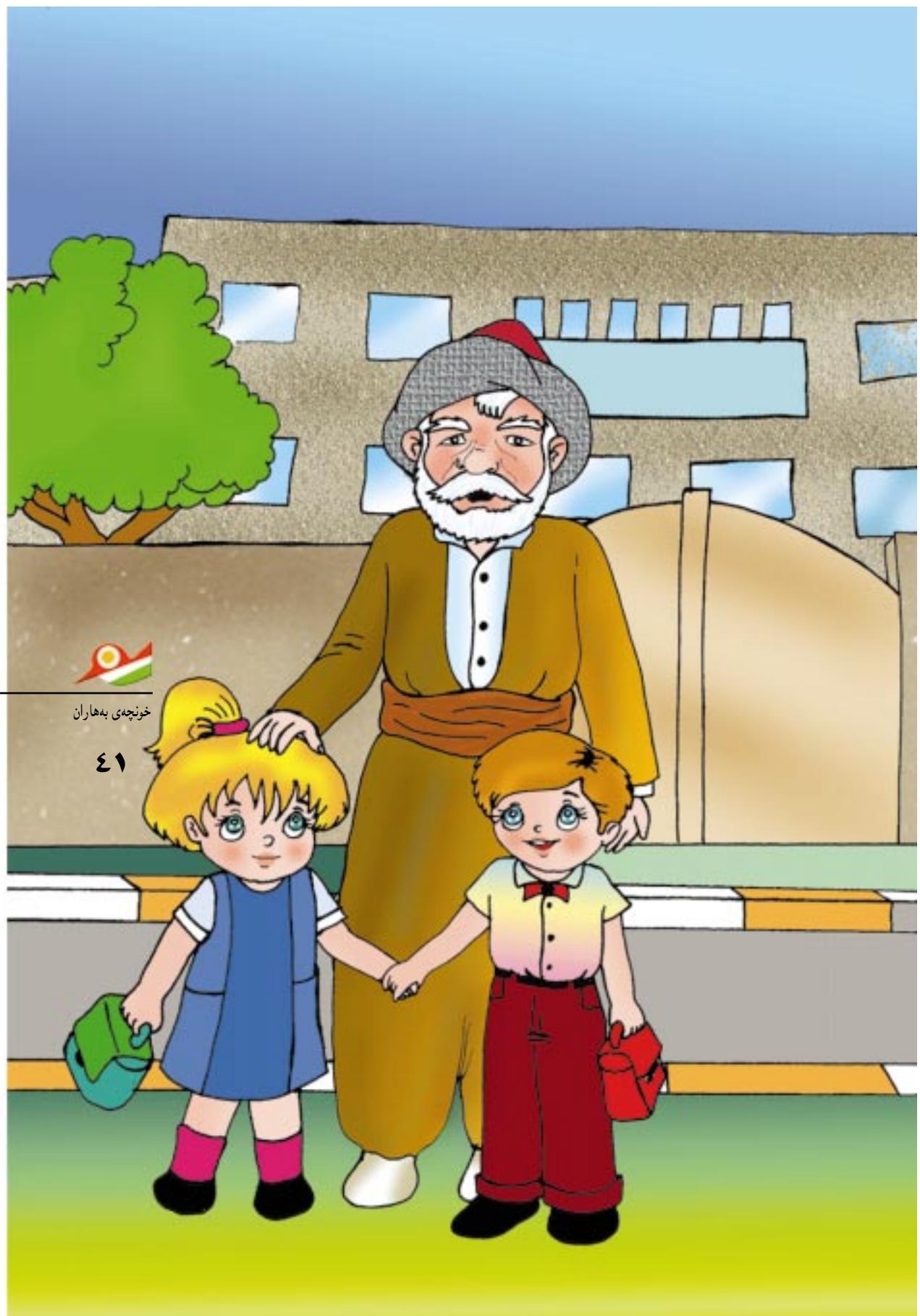

خونچەي بەھاران

٤٠

١٩٩٥/٢/٢٧

لە ژمارە «٦٠» گۇثارى ھەنگ شوباتى (٢٠٠١) بلاو كراوهەتموە.

مانگه کانی ساڭ

سەرما و سۆلەی زستانە
ھەرسى مانگە بىزانە
بەفرانبار و رېيەندان
رەشەمەش دەبىتە سيان

خونچەی بەھاران

دوا بەدوای ئە و بەھارە
وەرزى گول و گولزارە
مانگى نەورۇز بانە مەر
جۇ زەردانىش پىت و فەر

خونجهی بههاران

۴۳

ئینجا دوايە هاوينه
گەرمایەکى بەتىنە
پوشپەر يەك خەرمانان دوو
گەلا وىزى دىتە دوو

دواي ئەمە وەرزى خەزان
پەز بەرو گەلا رېزان
سەرمە وەرزىش ھەر ھەوە
بۇ بالىندەش كۆچ پەدوھ
۱۹۸۸/۱/۱

لەپاشکۆئى كوردىستانى نوى ژمارە(۱۸۳) ھەينى
1992/9/4 بلاو كراوه تەوه.

پیشمه‌رگه بچکوله

شیرى ئەم شاخ و چولەم
تۆلەی باوکم دەسىيىنم
لەمافى خۇم لانا دەم
ئەو نىچىرە و من داوم
چونكە ئازادى تىايىھ
گيانفيدائى گەل و هۆزىم

من پیشمه‌رگه بچکولەم
پېشەي دوزىمن دەردىئىنم
سەنگەرەكەم بەرنادەم
دوزىمن گەربى من ئاوم
خەباتم لارپەوايىھ
پیشمه‌رگەيەكى دلسىزىم

خونجهى بەهاران

٤٤

١٩٩٣/٧/٢

لە ڈماره (۱۶۸۲) ای رقۇنامەی برايدىتى ۱۹۹۳/۷/۲ بلاوكراوهەۋە.

خونجه‌ی بههاران

٤٥

پشیله

زۆر حەز دەکەم بتبىن
گيان دارەكەي دەستە مۆم
لەلام بەو ئىتىر مەرق
كەسى نالى ئەتۆچى
بەدەرمان زۆر پاك شۇرای
هاورىمى رېڭۈ شەۋى
ھىچ ساتى بىرىت ناکەم
ئەي ھىسىك سوکى نازدار
چەند جارى دەمياوينى
دەت ئاخىيۇم بەجۇانى

(ئەي پشىلەي رەنگىن
ئەي پشىلە پشەي خۆم
هانى نان و ماست بخۇ
لەناو مال دىيت و دەچى
بۆلاي پىزىشىك براى
من پشەي خۆم خۆش دەۋى
ھەرگىي زئازارت نادەم
پىت دانادەم بەردۇ دار
تۆ بەو شىيەوهى خاۋىيىنى
منىش ھەرىھ گۇرانى

خونچەي بەهاران

٤٦

١٩٧٨/٤/٥

لە ڈمارە (٩) ئى دنياى مەدالان پاشكۈزى كوردستان ڈمارە (٣٦١) بلازو كراوه تەمە.

ئەندازىار

ئەندازىارم ئەندازىارم
زىرىك و زىبر و ھۆشىارم

پىنۇوسم وا بە دەستەوە
خەرىكى نەخشە ئەلارم

دەبا جوان و رازاوه بى
رېك و پېك بى گوند و شارم

كۆشش دەكەم ھەر دەخويىن
چوست و چالاڭ و سەردارم

خونچەي بەهاران

٤٨

ھەموو سالى يەكەم نەبم
خەوشە بۇ من شەرمەزارم

نىشتىمانى خۆم خۆش دەۋى
سەربازىتكى وەفادارم

ھەر كە دەرچۈوم جا سەيرم كەن
بۇ گەلى خۆم چەند بەكارم

٢٠٠٤/١٠/١٨

خانه‌ی بهاران

۴۹

زانست

هه رانسته ئىمپرۆكە بەدنيادا دەروانى
چەندىن جۆرە داھىنان بۆمان دىنتە مەيدانى

ئىپوھ وەرن سەيركەن سەرنج بەدەن لەو عىلەمە
چۆن ئەو ئاسنە دەفرى بەرەو تاقى ئاسمانى

مەرۆف كەوا پەيدەبا بەم گەردون و دەريايە
ھەموو بەھۆى زانسته زۆر چاك خەلکى دەيزانى

بۆيە دەلىم بخويىن كۆشش بکەن بەچاكى
دەنا دەبى بىنە شوان يابچنە بەر گارانى

خونجهى بەھاران

٥٠

كويىر و نەزان وەك يەكن جىهانيان لا تاريکە
ھەر زانا بالا دەستە لەگشت شويىن و زەمانى

چەرخى زانسته ئىمپرۆ زانين برا گەورەيە
بۆيە دەلىم خىراكە بىرى دواكەوتەن دانى

ئامۇزىگارىم ئەۋەيە دەى خويىنكاران ھەولىيەدەن
مەلۇى زانست بلننەكەن وەكۈگىشەو خەرمانى
٢٠٠٤/٨/١٠

کورته‌یه‌ک له‌ژیانی شاعیر

- * ناوی ته‌واوم (محمد فتح الله سعید).
- * سالی (۱۹۵۲) له‌شاری کۆبەی ئەدەب و هونەرو كوردایەتى چاوم به‌زیان هەلّىناوه.
- * هەر لەم شارەدا هەرسى قۇناغى خوینىندىم ته‌واو كردووه.
- * لەسالى (۱۹۷۴) پەيانگايى مامۆستاياني هەولىرم ته‌واو كردووه.
- * لەزۆر كۆر كۆيۈنەوە سىيمىنارو مىزگىرى ئەدەبى بەشدارىم كردووه.
- * چەند جاريک چاپىتكەوتنى تەلەفزيونى و رۆزئامەيىم لەگەل سازكراوه.
- * بەرھەمم لەزۆربەی گۆڤارو رۆزئامە كوردىيەكان بلاو كراوه ته‌وه.
- * ئەندامم لەيەكىتى نووسەرانى كوردو بنكەي ئەدەبى و رووناكبيرى گەلا ويىش.
- * ئىستا مامۆستام لە قوتابخانەي (ميدياى سەرەتايبى تىكەللاو) لە شارى كۆبە.

چاپ کراوهکانی شاعیر

- ۱ - دواساتی لیکدابران (شیعر).
- ۲ - سئ نامیلکهی شیعری مندالان.
 - أ- گولزاری جگه ر گوشہ کان.
 - ب- جریوهی چوله که.
 - ج- باخچهی په پولان.

خونجههی بههاران

پېرست

لایه‌ره	شیعر
٦	- هەلەبجە
٨	- پەپوولە
١٠	- خويىندن
١٢	- بهرخەكم
١٦ - ١٤	- ئۆپەريت (پەپوولە - هەنگ - كۆتر - مندال)
١٨	- مندال
٢٠	- گفتۇڭو
٢٢	- يارى كچان
٢٤	- سكالاڭيەك
٢٦	- ولاقەكم
٢٨	- زانا
٣٠	- ھاوارىئەك
٣٢	- مەكتەب
٣٤	- سوودى گيانداران
٣٦	- نەريتى ناو خىزان
٣٨	- ئاشتى
٤٠	- ئامۇزىگارى
٤٢	- مانگەكانى سال
٤٤	- پېشىمەرگە بچكۈلە
٤٦	- پېشىلە
٤٨	- ئەندازىيار
٥٠	- زانست